

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 19 lipca 2013 roku powód A. M., na podstawie art. 252 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 roku – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. Nr 94, poz. 1037 ze zm.), wniósł o stwierdzenie nieważności uchwały z dnia 19 czerwca 2013 roku nr (...) Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników pozwanej (...) (...) i (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.. Ewentualnie, w razie nie uwzględnienia powyższego żądania, na podstawie art. 249 § 1 k.s.h. wniósł o uchylenie w/w uchwały. Nadto, wniósł o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że jest udziałowcem pozwanej Spółki, właścicielem 552 udziałów. Jest też członkiem Rady Nadzorczej pozwanej, wybranym przez rolników, o których mowa w art. 50 ust. 1 pkt 1 lit. a) ustawy z dnia 29 czerwca 1997 roku o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz.U. Nr 133, poz. 921 ze zm.), a więc wybranym zgodnie z § 25 ust. 1 in fine umowy spółki. W dniu 19 czerwca 2013 roku obradowało Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników pozwanej Spółki, w którego porządku obrad znalazł się punkt zatytułowany: „10. Podjęcie uchwał w sprawie zmian składu Rady Nadzorczej Spółki”. Jednocześnie Zgromadzenie nie podjęło uchwały o wyborze Przewodniczącego Zgromadzenia. Zatem protokół z tego Zgromadzenia nie spełnia wymogów formalnych, gdyż brak w nim podpisu Przewodniczącego Zgromadzenia, widnieje zaś jedynie podpis notariusza. Następnie, osoba prowadząca obrady poddała pod głosowanie szereg uchwał dotyczących odwołania poszczególnych członków Rady Nadzorczej. Zgromadzenie Wspólników głosowało w sposób jawny, wbrew zapisom art. 247 § 2 k.s.h. Tymczasem, przykładowo, uchwały dotyczące udzielenia absolutorium zarówno Prezesowi Zarządu, jak i członkom Rady Nadzorczej podjęte zostały w głosowaniu tajnym. Powyższe, zdaniem powoda, miało na celu wpłynięcie na wynik głosowania i cel ten niewątpliwie został osiągnięty. Tak podjęta uchwała jest nieważna z mocy prawa. Powód, będąc obecny na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, sprzeciwiał się uchwale, jednak jego sprzeciw nie został zaprotokołowany zarówno przez osobę prowadzącą protokół, jak i przez prowadzącego obrady. Być może wynikało to z wewnętrznej niespójności uwidocznionej w protokole, a wręcz sprzeczności co do określenia osoby prowadzącej protokół. Na stronie 1 protokołu notariusz stwierdziła bowiem, że sporządziła protokół, natomiast na stronie 2 protokołu zaprotokołowano, że „wybrano protokolanta w osobie K. J.”. Już 2 dni później powód występował do pozwanej o doręczenie protokołu, jednak pełny protokół otrzymał dopiero w dniu 12 lipca 2013 roku. W dniu 15 lipca 2013 roku wystąpił on o jego sprostowanie w powyższym zakresie, jednak do dnia wniesienia pozwu nie otrzymał żadnej odpowiedzi. Tymczasem powód głosował przeciwko podjęciu uchwały nr 11/2013, a już po zgłoszeniu wniosku o głosowanie nad projektem uchwały o jego odwołanie ze składu Rady Nadzorczej na głos wyraził opinię, że w związku z faktem, iż został wybrany do Rady przez przedstawicieli rolników, to tryb jego odwołania także jest szczególny i został określony w § 29 umowy spółki. Swoje stanowisko powtarzał kilkakrotnie w trakcie obrad. Pomimo tego, że faktycznie powód nie użył słowa „sprzeciw”, to jego zachowanie odpowiadało określonym w art. 60 k.c. warunkom złożenia skutecznego oświadczenia woli. Niewątpliwie wolą powoda było, aby jego sprzeciw do podjętej uchwały został zaprotokołowany, gdyż jeszcze podczas obrad zapowiadał on wniesienie do sądu powództwa skierowanego przeciwko tej uchwale. Fakt niezaprotokołowania tak zgłoszonego sprzeciwu nie może, zdaniem powoda, wywoływać negatywnych skutków w sferze jego uprawnień do zaskarżenia uchwały podjętej z naruszeniem prawa oraz umowy spółki, gdyż jest zawiniony przez osobę prowadzącą Zgromadzenie. Podane, jako podstawa prawna odwołania powoda ze składu Rady, § 44 ust. 2 pkt 1 umowy spółki oraz art. 215 k.s.h. są jedynie przepisami statuującymi ogólne kompetencje Zgromadzenia do powoływania i odwoływania członków Rady. Powód nie kwestionuje tych kompetencji, jednak, aby mogły one zostać zrealizowane w stosunku do powoda, to wymagane są: wniosek co najmniej 15% rolników (§ 29 ust. 1 umowy spółki), zarządzone przez Radę głosowanie w sprawie odwołania osoby wybranej przez pracowników lub rolników do Rady (§ 29 ust. 1 umowy spółki), głosowanie nad odwołaniem członka Rady wybranego przez rolników w trybie dotyczącym jego wyboru (§ 29 ust. 3 umowy spółki), frekwencja wyborcza co najmniej 50% rolników (§ 29 ust. 4 umowy spółki) i uzyskanie większości niezbędnej jak przy wyborze (§ 29 ust. 4 umowy spółki). Żaden z powyższych warunków nie został spełniony, więc procesowanie nad bezzasadnie złożonym wnioskiem o

odwołanie powoda ze składu Rady było złamaniem zarówno umowy spółki, jak i dobrych obyczajów. Miało także na celu pokrzywdzenie udziałowców, którzy wybrali powoda na swojego reprezentanta w Radzie Nadzorczej Spółki.

(pozew k. 3-10)

W odpowiedzi na pozew pozwana Spółka wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwana podniosła, że wbrew twierdzeniom powoda nie zgłaszał on sprzeciwu względem zaskarżonej przez niego uchwały, ani nie żądał zaprotokołowania sprzeciwu. Zdaniem pozwanej, powód nie wykazał, że spełnił warunki wynikające z art. 250 pkt 2 k.s.h. uprawniające do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały, jak również o stwierdzenie nieważności uchwały, a zatem nie przysługuje mu legitymacja do jej zaskarżenia. Nadto, podjęta uchwała nie jest sprzeczna z umową spółki, gdyż spełniła wymogi § 44 ust. 2 pkt 1, § 24 ust. 3 i § 29 umowy spółki. Zaskarżona uchwała podjęta została więc zgodnie z umową spółki, a powód nie wykazał, że zostały spełnione pozostałe przesłanki wynikające z art. 249 k.s.h., których zaistnienie jest niezbędne do zaskarżenia uchwały. Nadto, grupa podmiotów legitymowanych do wniesienia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały na podstawie art. 252 k.s.h. jest identyczna z tymi, które są wymienione w art. 250 k.s.h. Zatem powód nie posiada legitymacji również do wniesienia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały. Pozwana podniosła również, że nie została naruszona zasada tajności głosowania wynikająca z art. 247 § 2 k.s.h. Wszystkie głosowania były przeprowadzone przez (...) sp. z o.o. w W. na podstawie umowy z dnia 16 maja 2012 roku. Automatycznie po każdym głosowaniu w formie elektronicznej były obliczane wyniki głosowań zarówno jawnych, jak i tajnych i sporządzane protokoły zawierające wyniki głosowania. Wynika z nich, że w sprawach dotyczących odwołania członków Rady Nadzorczej głosowania były tajne. Ostatecznie, wbrew twierdzeniom powoda, M. S. został wybrany na Przewodniczącego Zgromadzenia przez to Zgromadzenie i nie objął tej funkcji z „nadania” Prezesa Zarządu Spółki. W sprawie wyboru Przewodniczącego zostało przeprowadzone głosowanie, a jego wynik odzwierciedla protokół z głosowania.

(odpowiedź na pozew k. 99-102)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana (...) (...) i (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. została wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego w ramach Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 14 stycznia 2002 roku pod numerem (...). Przedmiotem jej działalności jest m.in. chów i hodowla: bydła mlecznego, pozostałego bydła i bawołów, koni i pozostałych zwierząt koniowatych, świń, pozostałych zwierząt, uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt.

(odpis z KRS pozwanej k. 14-21)

Powód A. M. jest udziałowcem pozwanej Spółki, a konkretnie - właścicielem 550 udziałów. Powód był także członkiem Rady Nadzorczej pozwanej Spółki, wybranym przez rolników, o których mowa w art. 50 ust. 1 pkt 1 lit. a) ustawy z dnia 29 czerwca 1997 roku o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz.U. Nr 133, poz. 921 ze zm.), w myśl przepisu § 25 ust. 1 umowy Spółki, zgodnie z którym prawo zgłaszania kandydatów na członków Rady Nadzorczej przysługuje każdej organizacji związkowej działającej w Spółce oraz grupom pracowników, których liczebność zależna jest od stanu zatrudnienia w Spółce na dzień ogłoszenia wyborów, a także grupom rolników, których liczebność określono w ust. 2 lit. b) i wynosi ona: 10 rolników przy ogólnej ich liczbie do 50, 20 rolników przy ogólnej ich liczbie od 51 do 100, 30 rolników przy ogólnej ich liczbie od 101 do 150, 40 rolników przy ogólnej ich liczbie od 151 do 250 i 50 rolników przy ogólnej ich liczbie powyżej 250.

(umowa zbycia udziałów pozwanej Spółki z dnia 25 listopada 2011 roku k. 22-28, umowa zbycia udziałów pozwanej Spółki z dnia 27 kwietnia 2012 roku k. 29-35, tekst jednolity umowy pozwanej Spółki k. 36-65)

W dniu 22 maja 2013 roku wystosowane zostało do powoda zaproszenie na Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników pozwanej Spółki mające odbyć się w dniu 19 czerwca 2013 roku. W proponowanym porządku obrad, pod pozycją 10, znalazł się punkt dotyczący podjęcia uchwał w sprawie zmian składu Rady Nadzorczej Spółki.

(zaproszenie k. 66)

Faktycznie, w dniu 19 czerwca 2013 roku odbyło się Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników pozwanej Spółki, w którego porządku obrad znalazł się pod pozycją 10 punkt zatytułowany „Podjęcie uchwał w sprawie zmian składu Rady Nadzorczej Spółki”. Zgromadzeniu temu przewodniczył M. S., natomiast protokół z jego przebiegu sporządzony został przez notariusz G. P.. Dodatkowo, Zgromadzenie wybrało K. J. celem sporządzenia protokołu wewnętrznego z przebiegu zgromadzenia.

(protokół Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników, Repertorium A nr (...)k. 67-79, protokół wewnętrzny z przebiegu posiedzenia k. 156-162, zeznania świadka M. S. k. 241, zeznania świadka M. W. (1), e-protokół rozprawy z dnia 3 marca 2014 roku (k. 167v.), czas nagrania: 00:13:47, 00:14:28, zeznania świadka G. P. k. 287-288, zeznania świadka J. B. k. 355, 357, zeznania świadka K. G., e-protokół rozprawy z dnia 21 kwietnia 2015 roku (k. 370v.), czas nagrania: 00:05:06, zeznania powoda A. M., e-protokół rozprawy z dnia 21 kwietnia 2015 roku (k. 370v.), czas nagrania: 00:25:59)

Na powyższym Zgromadzeniu poddana została pod głosowanie uchwała nr (...)o treści: „Na podstawie art. 215 § 1 k.s.h. oraz § 44 ust. 2 pkt 1 umowy spółki Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników uchwała co następuje: § 1. Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników odwołuje pana A. M. z Rady Nadzorczej pozwanej Spółki; § 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia”. Po przeprowadzonym głosowaniu Przewodniczący stwierdził, że uchwała została podjęta – oddano 253.693 głosów ważnych, w tym 146.205 głosów za, 107.463 głosów przeciw, 25 głosów wstrzymujących się. Głosowanie nad powyższe uchwałą było tajne.

(protokół Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników, Repertorium A nr (...)k. 67-79, protokół wewnętrzny z przebiegu posiedzenia k. 156-162, zeznania świadka M. S. k. 242, zeznania świadka G. P. k. 288, zeznania świadka J. B. k. 355, zeznania świadka K. G., e-protokół rozprawy z dnia 21 kwietnia 2015 roku (k. 370v.), czas nagrania: 00:05:06)

Głosowania w sprawach objętych porządkiem obrad Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników pozwanej Spółki z dnia 19 czerwca 2013 roku były przeprowadzane przez (...) sp. z o.o. w W. na podstawie umowy zawartej w dniu 16 maja 2012 roku. Automatycznie po każdym głosowaniu w formie elektronicznej obliczane były wyniki głosowań i sporządzane były wyniki głosowania.

(umowa łącząca pozwaną ze spółką (...) k. 192-195, zeznania świadka M. S. k. 242, zeznania świadka M. W. (1), e-protokół rozprawy z dnia 3 marca 2014 roku (k. 167v.), czas nagrania: 00:15:53, zeznania świadka M. S. k. 242, zeznania świadka G. P. k. 288, zeznania świadka J. B. k. 355, zeznania świadka K. G., e-protokół rozprawy z dnia 21 kwietnia 2015 roku (k. 370v.), czas nagrania: 00:05:06, zeznania powoda A. M., e-protokół rozprawy z dnia 21 kwietnia 2015 roku (k. 370v.), czas nagrania: 00:25:59)

Powód, będąc obecny na Zwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników w dniu 19 czerwca 2013 roku, sprzeciwiał się podjęciu uchwały nr 11/2013, wyrażając swoją dezaprobatę wobec takiego obrotu spraw. Dyskusja nad koniecznością i zasadnością podjęcia tej uchwały, w której czynny udział brał powód, miała miejsce przed rozpoczęciem głosowania nad uchwałą. Wówczas to powód podkreślał swoje niezadowolenie wywołane propozycją odwołania go ze składu Rady Nadzorczej pozwanej Spółki i wskazywał, że w związku z faktem, iż został wybrany do Rady przez przedstawicieli rolników, to tryb jego odwołania także powinien być szczególny, tymczasem taki nie jest. Po jej podjęciu powód w zasadzie zaprzestał wyrażania swojego negatywnego zdania na temat tej uchwały. Nie zażądał również zaprotokołowania swojego sprzeciwu.

(protokół Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników, Repertorium A nr (...)k. 67-79, protokół z przebiegu posiedzenia k. 156-162, zeznania świadka M. W. (1), e-protokół rozprawy z dnia 3 marca 2014 roku (k. 167v.), czas nagrania:

00:16:51, 00:17:44, 00:18:24, zeznania świadka M. S. k. 241-242, zeznania świadka G. P. k. 288, zeznania świadka J. B. k. 355-356, zeznania świadka K. G., e-protokół rozprawy z dnia 21 kwietnia 2015 roku (k. 370v.), czas nagrania: 00:05:06, 00:12:01, 00:22:08, zeznania powoda A. M., e-protokół rozprawy z dnia 21 kwietnia 2015 roku (k. 370v.), czas nagrania: 00:25:59)

W dniu 21 czerwca 2013 roku powód zwrócił się do pozwanej z prośbą o doręczenie mu kopii protokołu tegoż Zgromadzenia, jak również uchwały odwołującej go z członka Rady Nadzorczej.

(pismo z dnia 21 czerwca 2013 roku k. 80 wraz z dowodem nadania k. 81)

Po otrzymaniu kopii protokołu, w piśmie z dnia 15 lipca 2013 roku powód zwrócił się do pozwanej z prośbą o sprostowanie oczywistego przeoczenia w/w protokołu, polegającego na braku zaprotokołowania sprzeciwu od uchwały nr 11/2013, który to sprzeciw został zgłoszony podczas trwania Zgromadzenia. Pismo to pozostało bez odpowiedzi ze strony pozwanej.

(pismo z dnia 15 lipca 2013 roku k. 82 wraz z dowodem nadania k. 83)

W wyniku podjęcia spornej uchwały powód został wykreślony z KRS jako członek Rady Nadzorczej pozwanej Spółki.

(okoliczność bezsporna)

Powyższy stan faktyczny sprawy Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o w/w dowody z dokumentów, zeznań świadków: M. W. (1), M. S., G. P., J. B. i K. G. oraz zeznań powoda A. M.. Przedstawione wyżej okoliczności nie zostały w skuteczny sposób zakwestionowane przez stronę przeciwną do podnoszącej je.

Na rozprawie w dniu 21 kwietnia 2015 roku Sąd oddalił wnioski dowodowe zawarte w piśmie pełnomocnika powoda z dnia 8 grudnia 2014 roku (k. 322).

Stosownie do treści art. 217 § 1 i 2 k.p.c., strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej; jednakże Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich we właściwym czasie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności.

Zdaniem Sądu, strona powodowa w żaden sposób nie wykazała, jakoby potrzeba powołania dowodu z dokumentów w postaci pełnomocnictw udzielonych przez udziałowców pozwanej Spółki do wykonywania praw z udziałów na Zwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników w dniu 19 czerwca 2013 roku oraz informacji dotyczących tego, czy poszczególni pełnomocnicy byli w dniu odbycia tegoż Zgromadzenia pracownikami pozwanej, tzn. czy byli zatrudnieni u pozwanej na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania oraz czy i w jaki sposób poszczególni pełnomocnicy, będący pracownikami pozwanej, głosowali na Zwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników w przedmiocie uchwały nr 11/2013, wyniknęła dopiero w dniu 8 grudnia 2014 roku. Co więcej - nie wykazała w sposób przekonujący, jakoby niemożnym było zawnioskowanie tych dowodów na etapie wcześniejszym, tj. przed dniem 8 grudnia 2014 roku. W ocenie Sądu bezspornym jest, że powód już na etapie inicjowania przedmiotowego powództwa miał możliwość zawnioskowania o przeprowadzenie w/w dowodów. Tymczasem analiza akt przedmiotowej sprawy bezsprzecznie wskazuje na całkowitą bierność zachowania powoda w powyższym zakresie na przestrzeni prawie 17 miesięcy, czyli blisko 1,5 roku czasu. Konwalidowanie w dniu 8 grudnia 2014 roku w/opisanego zaniechania było, zdaniem Sądu, nieuprawnione.

Ponadto, Sąd nie dopatrył się potrzeby powołania w/w dowodów z uwagi na sformułowaną przez powoda tezę dowodową i niecelowość potwierdzenia okoliczności z niej płynących. Po pierwsze bowiem, materiał dowodowy zgromadzony w sprawie (dokumenty, zeznania świadków, zeznania powoda) wyjaśnił w sposób dostateczny okoliczności przedmiotowej sprawy związane z kwestią podjęcia przez Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników uchwały nr 11/2013, po drugie zaś – okoliczności związane z podjęciem powyższej uchwały były tak naprawdę bez znaczenia

w obliczu nie spełnienia przez powoda warunków formalnych uprawniających go do wystąpienia z przedmiotowym powództwem.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Podstawą powództwa w niniejszej sprawie jest dyspozycja art. 252 § 1 zd. 1 ustawy z dnia 15 września 2000 roku – Kodeks spółek handlowych (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 1030 ze zm.), zgodnie z którym osobom lub organom spółki, wymienionym w art. 250 k.s.h., przysługuje prawo do wytoczenia przeciwko spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników sprzecznej z ustawą. Podstawą powództwa w niniejszej sprawie jest także, zgłoszona w ramach powództwa ewentualnego, dyspozycja art. 249 § 1 cyt. ustawy, zgodnie z którym uchwała wspólników sprzeczna z umową spółki bądź dobrymi obyczajami i godząca w interesy spółki lub mająca na celu pokrzywdzenie wspólnika może być zaskarżona w drodze wytoczonego przeciwko spółce powództwa o uchylenie uchwały.

Powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały jest szczególnym rodzajem powództwa o ustalenie. Przypadek, który reguluje art. 252 k.s.h., dotyczy sytuacji, gdy zapadła uchwała jest sprzeczna z ustawą. W konsekwencji więc podjęcie uchwały sprzecznej z przepisami powoduje na podstawie art. 58 k.c. bezwzględną nieważność uchwały. Grupa podmiotów legitymowanych jest identyczna z tymi, które są wymienione w art. 250 k.s.h. Są to organy: zarząd, rada nadzorcza i komisja rewizyjna oraz poszczególni członkowie tych organów (o ile nadal pełnią funkcję - zgodnie bowiem z uchwałą składu 7 sędziów SN z dnia 1 marca 2007 r. (III CZP 94/06, OSNC 2007, nr 7-8, poz. 95) osobie odwołanej ze składu organu spółki z o.o. nie przysługuje legitymacja do wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników sprzecznej z ustawą (art. 252 § 1 k.s.h. w zw. z art. 250 pkt 1 k.s.h.) - należy zaznaczyć, że powołanej uchwale nadano moc zasady prawnej), a także wspólnicy, którzy głosowali przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądali zaprotokołowania sprzeciwu (por. komentarz do art. 250 k.s.h.).

Art. 249 k.s.h. wprowadza - w odróżnieniu od art. 252 k.s.h. - możliwość zaskarżenia uchwały, tj. wniesienia powództwa o uchylenie uchwały. Warunkiem zaskarżenia jest zaistnienie przesłanek z art. 249 § 1 k.s.h. i wytoczenie powództwa w terminie, tj. w ciągu miesiąca od dnia otrzymania wiadomości o uchwale (art. 251 k.s.h.) oraz przez osoby legitymowane do tego, m.in. przez wspólnika, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu (art. 250 k.s.h.).

Nie ulega wątpliwości, że powód uczestniczył w dniu 19 czerwca 2013 roku w Zwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników pozwanej Spółki, a zatem – jeśli chodzi o powództwo o uchylenie uchwały nr 11/2013 w sprawie odwołania go z funkcji członka Rady Nadzorczej – to od tej daty biegł mu termin do jego wytoczenia. Ponadto, w zakresie obu powództw, tj. głównego o stwierdzenie nieważności uchwały oraz ewentualnego o uchylenie uchwały, powód winien był głosować przeciw w/w uchwale oraz zgłosić tenże sprzeciw do protokołu Zgromadzenia Wspólników.

Powództwo ewentualne o uchylenie uchwały, obwarowane (w przeciwieństwie do powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały – patrz art. 252 § 3 k.s.h.) znacznie krótszym terminem do jego wytoczenia, zostało wytoczone w dniu 19 lipca 2013 roku (data stempla pocztowego), a zatem termin określony w art. 251 k.s.h. został dotrzymany. Bez wątpienia dotrzymany również został termin do wytoczenia powództwa głównego o stwierdzenie nieważności uchwały.

Nie zostały jednak dotrzymane wszystkie z pozostałych przesłanek warunkujących możliwość zainicjowania przedmiotowego sporu.

O ile bowiem można przyjąć za udowodnione, że powód, będący wspólnikiem w pozwanej Spółce, głosował przeciwko przedmiotowej uchwale, to z pewnością brak jest dowodu na to, że po podjęciu tej uchwały zażądał on zaprotokołowania swojego sprzeciwu.

Stosownie do treści art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Przepis art. 6 k.c. wyraża dwie ogólne reguły: pierwszą - generalnie wymagającą udowodnienia powołanego przez stronę faktu, powodującego powstanie określonych skutków prawnych, oraz drugą regułę, która sytuuje ciężar dowodu danego faktu po stronie osoby, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Pierwsza „zasada obowiązku udowodnienia powoływanego faktu” jest w istocie nieunikniona ze względów racjonalnych, ponieważ odmienna regulacja powodowałaby powstanie niedopuszczalnej łatwości wywodzenia skutków prawnych z prostego powołania się na fakt bez potrzeby jego udowodnienia. Natomiast druga stanowi „ogólną zasadę rozkładu ciężaru dowodu”, od której wyjątki wskazywać mogą niektóre przepisy szczególne.

Z pierwszej reguły, wyrażonej w art. 6 k.c., wynika, że samo przyznanie faktu przez drugą stronę ewentualnego sporu nie może stanowić wystarczającego dowodu istnienia danego faktu, który musi być zawsze ponadto potwierdzony całokształtem materiału dowodowego lub innymi poznanymi już okolicznościami. Wyrazem tego jest regulacja art. 229 k.p.c. wymagającego, aby przyznanie faktu przez drugą stronę nie budziło wątpliwości, co wymaga właśnie uwzględnienia innych okoliczności. Także milczenie, brak wypowiedzi strony przeciwnej wobec twierdzeń strony powołującej tylko dany fakt może być przez sąd uznane za pośrednie przyznanie faktu, ale także tylko wtedy, gdy przeprowadzone w toku postępowania dowody uzasadniają wysnucie wniosku, że strona przeciwna istotnie nie miała zamiaru zaprzeczyć danej okoliczności faktycznej (art. 230 k.p.c.).

Przepisy szczególne przewidują w pewnych wąskich wypadkach wyjątki od wyrażonej w art. 6 k.c. zasady obowiązku udowodnienia powoływanego faktu, w których to sytuacjach wystarczy samo powołanie faktu przez stronę. Po pierwsze, są to fakty niemające istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.), oraz po drugie, fakty stanowiące wniosek domniemań prawnych, których obalenie wyłącza ustawa art. 234 k.c. (por. jednak wyżej tezę 7).

Druga, wskazana w art. 6 k.c. „ogólna zasada rozkładu ciężaru dowodu”, jest regułą w znaczeniu materialnym, wskazującą, kto poniesie skutki nieudowodnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, natomiast przepis art. 232 k.p.c. wskazuje, kto ponosi ciężar dowodu w znaczeniu formalnym: „kto powinien przedstawiać dowody” (tak trafnie w orz. SN z dnia 17 lutego 2006 r., V CSK 129/05, Lex nr 200947; oraz wyr. SN z dnia 8 marca 2010 r., II PK 260/09, OSNP 2011, nr 17-18, poz. 226). Przepis art. 6 k.c. wskazuje tylko podmiot zobowiązany do udowodnienia faktu, natomiast ocena, czy wywiązał się on w istocie z tego obowiązku, „nie należy już do materii objętej dyspozycją art. 6 k.c., a stanowi aspekt mieszczący się już w domenie przepisów procesowych” (tak orz. SN z dnia 8 listopada 2005 r., I CK 178/05, Lex nr 220844). Ciężar dowodu wskazany w art. 6 k.c. dotyczy także wykazania związków występujących pomiędzy faktami, a w szczególności związku przyczynowo-skutkowego, czyli że jeden fakt stanowi skutek drugiego faktu. W szczególności dotyczy to wykazania, że pomiędzy konkretną szkodą a jej przyczyną zaistniał związek przyczynowy, a „sformułowanie „normalne następstwo” nie oznacza następstwa koniecznego” (tak H. C., J. A., Status prawny komornika i podstawy jego odpowiedzialności odszkodowawczej po uchyleniu art. 769 k.p.c., (...) 2006, nr 4-6, s. 5).

Reguły dowodzenia w procesie cywilnym (art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.) zobowiązują strony do wskazywania dowodów, z których wywodzą one skutki prawne. Podnieść należy, że ogólna zasada rozkładu ciężaru dowodu, jest regułą w znaczeniu materialnym wskazującą, kto poniesie skutki nieudowodnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, natomiast przepis art. 232 k.p.c. wskazuje, kto ponosi ciężar dowodu w znaczeniu formalnym: „kto powinien przedstawiać dowody” (wyr. SA w Gdańsku, z dnia 18 września 2014 roku, III AUa 2732/13, Lex nr 1526943).

Z procesowego punktu widzenia ciężar dowodu spoczywa na powodzie (por. wyr. SN z dnia 3 października 1971 r., II PR 313/69, OSN 1970, nr 9, poz. 147; por. jednak wyjątek wskazany w orz. SN z dnia 20 grudnia 2006 r., IV CSK 299/06, Lex nr 233051).

Mając powyższe na uwadze podkreślić należy, że zaoferowany przez powoda materiał dowodowy nie wykazał, aby A. M. podczas Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników pozwanej Spółki mającego miejsce w dniu 19 czerwca 2013

roku, bezpośrednio po podjęciu spornej uchwały nr (...), zażądał zaprotokołowania sprzeciwu, jaki zgłosił względem tej uchwały. Zarówno z zeznań świadków M. W. (1) i J. B., jak również z zeznań samego A. M. nie wynika, aby zgłosił on takie żądanie. Również z zeznań świadka J. B. nie wynika aby powód zażądał zaprotokołowania sprzeciwu. Jeśli chodzi o zeznania świadka M. W., to mowa jest w nich wyłącznie o tym, że sprzeciw powoda powinien być zaprotokołowany. Świadek, wyrażając wyłącznie swoje zdanie na ten temat, nie wskazuje jednak na kluczową, zdawać by się mogło, kwestię, a mianowicie, czy żądanie takie zostało przez powoda zgłoszone. Natomiast sam powód podnosi wyraźnie w swoich zeznaniach, że „przed podjęciem i chyba zaraz po podjęciu powiedział, że jest przeciwny uchwale, ale uważał, iż skoro jest notariusz i protokolant to będzie to ujęte w protokole oraz że wyrażał swoją wolę, ale nie zgłaszał tego żądania wprost”. Zaprezentowany materiał dowodowy w połączeniu z zeznaniami świadków: S. i P., z których jednoznacznie wynika, że powód w żadnym momencie nie zażądał zaprotokołowania wyrażonego przez siebie sprzeciwu, nie daje podstaw do twierdzenia aby było inaczej, tj. aby żądanie zaprotokołowania sprzeciwu zostało przez powoda zgłoszone. Nie można także pominąć okoliczności, iż powód był członkiem rady nadzorczej, posiadał odpowiednie kwalifikacje do pełnienia tej funkcji, a zate trudno uznać, iż nie wiedział, iż dla skutecznego zakwestionowania uchwały niezbędne jest nie tylko wyrażenie sprzeciwu w dyskusji toczącej się przed podjęciem uchwały, a le przede wszystkim wyrażne sformułowanie takiego sprzeciwu po podjęciu uchwały i zgłoszenie żądania jego zaprotokołowania. Z wyjaśnień powoda natomiast wynika wprost, iż takiego żądania nie sformułował. Jednocześnie, podkreślić trzeba, że od samego początku procesu strona pozwana zaprzeczała nie tylko temu, aby powód zażądał zaprotokołowania sprzeciwu, ale także temu, aby powód zgłaszał jakikolwiek formalny sprzeciw wobec przedmiotowej uchwały – zgłaszając na tę okoliczność stosowne dowody, które nie zostały skutecznie podważone przez stronę powodową.

Pomimo tego, że inicjatywna dowodowa strony powodowej nie była w żaden sposób ograniczona, nie dostarczyła ona Sądowi wystarczających dowodów, które – po pierwsze - zaprzeczałyby powyższemu wnioskowi pozwanej, po drugie zaś - potwierdzałyby twierdzenia powoda.

Wyraźnego podkreślenia wymaga, że polska procedura cywilna kieruje się m.in. zasadą kontradiktoryjności. Zasada kontradiktoryjności nazywana jest inaczej zasadą sporności. Jest to jedna z najbardziej istotnych zasad postępowania cywilnego. Zakłada ona, że między stronami procesu toczy się spór i na nich ciąży obowiązek udowodnienia swoich racji. W tak rozumianym procesie sąd odgrywa jedynie rolę arbitra, który wydaje wyrok i nie powinien prowadzić postępowania dowodowego oraz udzielać informacji stronom.

Zgodnie z treścią art. 232 k.p.c., to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd może dopuścić dowód nie wskazany przez stronę.

Zgodnie z zasadą kontradiktoryjności ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania cywilnego. To one, a nie sąd, są wyłącznym dysponentem toczącego się postępowania i one wreszcie ponoszą odpowiedzialność za jego wynik. Por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96, OSNC 1997, nr 6-7, poz. 76, z glosą A. Z., Palestra 1998, nr 1-2, s. 204; wyrok SN z dnia 7 marca 1997 r., II CKN 70/96, OSNC 1997, nr 8, poz. 113; uzasadnienie wyroku SN z dnia 16 grudnia 1997 r., II UKN 406/97, OSNAPiUS 1998, nr 21, poz. 643; wyrok SN z dnia 15 grudnia 1998 r., I CKN 944/97, Prok. i Pr.-wkl. 1999, nr 11-12, poz. 38; wyrok SN z dnia 7 lipca 1999 r., II CKN 417/98, Prok. i Pr.-wkl. 1999, nr 11-12, poz. 35; uzasadnienie wyroku SN z dnia 15 lipca 1999 r., I CKN 415/99, LEX nr 83805; wyrok SN z dnia 7 października 1998 r., II UKN 244/98, OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662; postanowienie SN z dnia 28 września 1999 r., II CKN 269/99, Prok. i Pr.-wkl. 2000, nr 2, poz. 27; uzasadnienie wyroku SN z dnia 11 października 2000 r., II UKN 33/00, OSNP 2002, nr 10, poz. 251. Rozkład ciężaru dowodu ma istotne znaczenie w toku całego postępowania, a nie tylko w fazie wyrokowania; nie jest on uzależniony od pozycji, jaką strona zajmuje w procesie cywilnym - por. wyrok SN z dnia 3 października 1969 r., II PR 313/69, OSNC 1970, nr 9, poz. 147.

Jedynie w sytuacjach szczególnych sąd posiada uprawnienie w zakresie dopuszczenia dowodu niewskazanego przez strony (wyłącznie na twierdzone przez strony istotne i sporne okoliczności faktyczne), gdy według jego (obiektywnej i weryfikowalnej w toku instancji) oceny zebrany w toku sprawy materiał dowodowy nie wystarcza do jej rozstrzygnięcia (por. art. 316 § 1). Por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997, nr 3, poz. 29; uzasadnienie wyroku SN z dnia 25 września 1997 r., II UKN 271/97, OSNP 1998, nr 14, poz. 430; uzasadnienie

wyroku SN z dnia 10 grudnia 1997 r., II UKN 394/97, OSNAPiUS 1998, nr 20, poz. 614; wyrok SN z dnia 11 lipca 2001 r., V CKN 406/00, Prok. i Pr.-wkl. 2002, nr 4, poz. 45. podkreśla się w doktrynie i praktyce, że sąd powinien korzystać z przewidzianego w art. 232 zdanie drugie uprawnienia powściągliwie i z umiarem, pamiętając, że taka inicjatywa należy przede wszystkim do samych stron i że cały rozpoznawany spór jest ich sprawą, a nie sądu (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 5 listopada 1997 r., III CKN 244/97, OSNC 1998, nr 3, poz. 52; uzasadnienie wyroku SN z dnia 27 maja 1998 r., I CKN 701/97, LEX nr 78418; uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów SN z dnia 19 maja 2000 r., III CZP 4/00, OSNC 2000, nr 11, poz. 195; uzasadnienie wyroku SN z dnia 25 lipca 2000 r., III CKN 1034/00, LEX nr 51873; uzasadnienie wyroku SN z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 175/00, OSP 2001, z. 7-8, poz. 116).

Powyższe, zdaniem Sądu, nabiera szczególnego wyrazu w sytuacji, w której strona reprezentowana jest przez profesjonalnego pełnomocnika. Biorąc pod uwagę fakt, że powód korzystał z fachowej pomocy prawnej, jak i biorąc pod uwagę całokształt okoliczności faktycznych sprawy, nie wystąpiła – zdaniem Sądu – konieczność dopuszczania jakiegokolwiek dowodu z urzędu.

Reasumując, wskazać należy, że na gruncie przedmiotowej sprawy wystąpiły formalne przeszkody, umożliwiające kwestionowanie skuteczności wystąpienia z powództwem o stwierdzenie nieważności uchwały bądź o jej uchylenie. W tej sytuacji, Sąd nie zajmował się pozostałymi okolicznościami relewantnymi dla niniejszego powództwa.

Mając powyższe na uwadze, powództwo należało oddalić.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i § 10 ust. 1 pkt 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.), zasądając od powoda na rzecz pozwanej kwotę 377,00 złotych.

Na koszty te złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 360,00 złotych i opłata od pełnomocnictw w kwocie 17,00 złotych.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2010 roku Nr 90, poz. 594 ze zm.) w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., Sąd nakazał ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 52,00 złotych tytułem wydatków poniesionych w toku postępowania tymczasowo przez Skarb Państwa.

Z/ odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełn. powoda.